

- at de berettigede ophavsmænd selv skulle stå for administrationen og fordelingen, herunder udfærdige en fordelingsnøgle, og
- at den nye ordning kun skulle gælde for værker, der anskaffedes efter ordningens ikrafttræden, medens den gældende lovs regler fortsat skulle være i kraft for så vidt angår de værker, der allerede var anskaffet på dette tidspunkt.

Fristen for lovens revision blev ændret ved lov nr. 273 af 2. maj 1990, der udskød revisionen til folketingsåret 1990-91. Om behandlingen af lovændringen henvises til Folketingstidende 1989-90, Forhandl., sp. 4644, 5339, 8758, 8876, Tillæg A, sp. 3955, Tillæg B, sp. 745, og Tillæg C, sp. 499.

Begrundelsen for den fornyede udsættelse af lovrevisionen var dels, at der i høringssvarene vedrørende betænkningen var fremført en række indvendinger mod udvalgsbetænkningens forslag, dels at der under hensyn til den økonomiske situation ikke blev skønnet at være mulighed for at gennemføre en så omfattende revision af ordningen, som ville følge af betænkningens forslag. Endelig ville en gennemførelse af forslagene medføre betydelige merudgifter til optælling og administration.

Kulturministeren tilkendegav derfor under Folketingets behandling af forslaget om at ændre revisionsfristen, at der på embedsmandsniveau ville blive igangsat en undersøgelse af de forslag, der var fremsat i betænkningen og af de høringssvar, som var modtaget i anledning af betænkningen. Ministeren oplyste videre, at formålet med undersøgelsen var – inden for de økonomiske muligheder – at nå frem til en mere rimelig og fornuftig ordning i forhold til de grupper af ophavsmænd, hvor ordningen i dag er mindre hensigtsmæssig.

Nærværende lovforslag er resultatet af den af kulturministeren iværksatte undersøgelse.

Hovedtrækkene i den gældende ordning er følgende:

- Biblioteksafgiften er et lovbundet tilskud, hvor staten ud over den årlige reguleringsprocent ikke har indflydelse på størrelsen af det årlige tilskud. Dette bestemmes alene af antallet af berettigede bøger i folke- og skolebibliotekerne og af disse bøgers fordeling på gradueringssatserne.
- Berettigede til afgift er forfattere, komponister, billedkunstnere, fotografer og andre, hvis værker i bogform (samt lyd-bøger) benyttes i bl.a. folkebiblioteker og folkeskolens biblioteker. Der ydes ikke vederlag for flerforfatterværker og lignende. Kun danske statsborgere og dansksprogede sydslesvigere er berettigede. Udenlandske statsborgere kan dog opnå ret til afgift, hvis de har en særlig tilknytning til Danmark.

- Biblioteksafgiften ydes årligt med et beløb pr. bind (udlånsenhed), hvormed den enkelte berettigede er repræsenteret i de af afgiftsordningen omfattede biblioteker. Afgiften ydes efter graderede satser, således at der udbetales forholdsvis meget pr. bind til en forfatter med få bind på bibliotekerne, mens en forfatter med mange bind får forholdsvis mindre pr. bind.

- Oversættere, forfattere til flerforfatterværker m.v. samt komponister, udøvende kunstnere og andre, der er repræsenteret med fonogrammer i bibliotekerne og billedkunstnere, hvis værker udlånes af bibliotekerne, er ikke berettigede til almindelig biblioteksafgift, men tilgodeses gennem særlige rådighedsbeløb. Rådighedsbeløbene fordeles efter ansøgning af en række udvalg på grundlag af skøn over de pågældende ansøgers kvantitative repræsentation i bibliotekerne.

- Grundlaget for beregning af den almindelige biblioteksafgift er en årlig manuel totaloptælling af bogbestanden i de af loven omfattede biblioteker.

Administrationen af ordningen varetages af Statens Bibliotekstjeneste.

Udviklingen i de statslige udgifter til biblioteksafgift har i de senere år været således:

1980:	33,8 mio. kr.
1981:	40,5 - -
1982:	48,1 - -
1983:	57,4 - -
1984:	65,0 - -
1985:	74,6 - -
1986:	85,1 - -
1987:	91,6 - -
1988:	97,1 - -
1989:	101,0 - -

Tages der højde for prisudviklingen, har der i faste priser i perioden 1980-89 været tale om knap en fordobling af udgifterne til biblioteksafgift.

På finansloven for 1990 er udgifterne til den almindelige biblioteksafgift skønnet til 109,1 mio. kr. Herudover er der på finansloven opført i alt 8,6 mio. kr. til de fire rådighedsbeløb. Til sammenligning kan nævnes, at der efter det for ministeriet oplyste i Tyskland, England, Holland og Sverige i 1986 blev anvendt henholdsvis ca. 60,5, 31,0, 28,1 og 50,7 mio. kr. til biblioteksafgiftsformål.

Hovedpunkterne i lovforslaget er:

- Biblioteksafgiften ændres fra at være en lovbundet vederlagsordning til en kulturstøtteordning på linie med, hvad der i øvrigt gælder inden for Kulturministeriets ressortområde (film, musik, teater osv.). Bevillingen på finansloven ændres fra at være et lovbundet tilskud til at være en bevilling underlagt normal statslig udgiftsstyring. Der tilføres